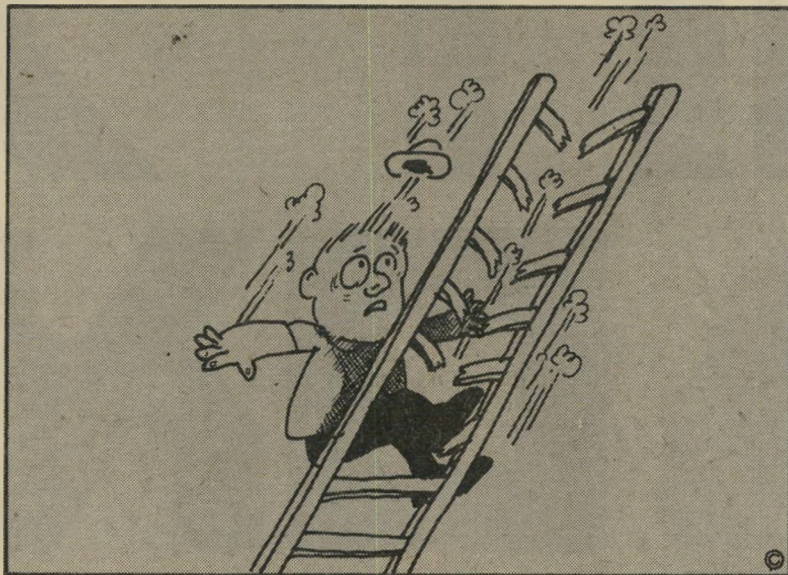

הבורסה

להיט חדש: קצ"ם

מה שעולה, חייב לרדת

בקינצור, בינתיים אם אין בורסה, יש אפיקיהשקעה חדשים המבטיחים, תוכנית-היסכון, לטווח קצר או ארוך.

אין לי מה לומר על מה שקרה בשבוע שעבר בבורסה. לא קרה שום דבר מיוחד. המקורבים המשיכו לשחק, או כלשון נקייה, לסחור. אבל, שוב, אוכזר לכולנו את הדבר החשוב ביותר שצריך לדעת בנושא זה: מה שעולה חייב לרדת. אמת אוניברסלית זו מוצאת את ביטויה בקריקטורה של זאב שורין (ראה גלופה).

אני מבקש גם להזכיר לכל אלה שעדיין לא קצו בבורסה, ויש רבים כאלה, שרווח, או תשואה, הפרי על ההשקעה, הם כאלה כשמורדים אותם בדולארים.

בארץ, כבכל מדינה שבה שוררת אינפלציה של מאות אחוזים, מה שעומד — נסוג, מה שמתקדם לאט — מסוגל להביא תשואה לבעליו.

בקרוב-בקרוב תהיה הופעת הבי כורה של איגרות-החוב מסוג חדש: איגרות-החוב קיצרות מועד, או בקיצור, קצ"ם. זה יהיה, כפי הנראה, הלהיט התורן, על אפם של הבנקים. וכידוע, מה שמרגיז את הבנקים טוב לעם ישראל, ולהיטך.

אחרי קצ"ם יגיע עידן העו"ש. תתפלאו, הבנקים יתחילו לשלם לנו ריבית על יתרות עו"ש. יתחילו מלמטה ועד מהרה יגיעו למעלה.

המשכורת:

מדרין קצר — מה לבקש ומה לקבל

מי שמתכוון להיות מנהל בחברה טובה וגדולה, אם בחסדי קשרים מתאימים, חברתיים, מיסלגתיים, או אחרים — הביטוחים לא חשובים — הנה לפניו רשימה כמעט מלאה של מה צריך לדרוש. כתנאי להעסקה.

בהודמנות זו תרשו לי להודות לחברה בשם מנהלים, שאספה פרטים על משכורות של פקידים בכירים וסתם בכירים בחברות ומוסדות גדולים. ליתר דיוק, רכיבי ההכנסה של הבכיר, בצירוף רכיבי ההנאה, וההטבות למיניהן. הנה פירוט.

קודם כל צריך לדרוש משכורת — משכורת יסוד, זה מה שקוראים בלשון נקייה "סיפח". ובכן, משכורת יסוד, רגע, העיקר שהיסוד הזה יהיה נקוב בערכים דולאריים.

אפשר גם לדרוש, למה לא, תשלום השכר מראש: עוד לא התחלת לעבוד, אבל כבר גילית רצון טוב להתחיל, הרי לך משכורת ראשונה, ואם-אפשר אפילו שלוש משכורות. מה יש, רק בנושאי יבוא ודוחות כספיים יש ריבועונים? שתהיה גם משכורת רבעונית, על בסיס חודשי. ובכן, משכורת כסול שדוש. את הכסף אפשר להפקיד בפת"ם, אבל לא רק שם, עד כאן הכסיס.

עכשיו יש מה שקרוי תנאים מובנים מאליהם, כגון: רכב החברה, ביטוח מנהלים, הבראה, מה שיותר גדול (רכב), מה שיותר הרבה (ביטוח) ומה שיותר ארוך (הבראה).

עכשיו נאמנו מגיעים לפרק החשוב ביותר. החוקת תלפון (השיטה לא חשובה — גילום, או תשלום החשבון במישרין); כוננות-על, כשמה כן היא, כמנהל אחראי אתה ככוננות של 24 שעות ביממה, כל שבוע, כל החדש, בימי חופשה, חג ומועד, בקיצור 365 יום בשנה, כיאה למעמך. מגיע לך? מגיע, דמי ייצוג גלובליים, וכדי שתייצג נאמנה את החברה שאתה כה עמל למענה, מגיעים לך גם ביגוד ואביזרים.

אימנם, בשנה יש 12 חודש, אולם לצורכי שכר יש כבר מזמן 13 (מש"ר) בורות חודשיות. את המשכורת ה-13 אפשר גם לדרוש בתחילתה של כל שנה (באינפלציה כמו שלנו יש לזה משמעות גדולה).

מי שמטעמים שונים נוח לו יותר לוותר על מכונת החברה, ידרוש גילום רכב: במלים אחרות — המכונת שלך והחברה משלמת עבורה ולא רק את ההוצאות, גם את הפחת וכל מה שמתלווה אליו, הדלק חופשי.

ועוד הערה: מי שמתקשה להגיע להסדר של הצמדת השכר לדולר, יכול בליט ברירה להצמידו למדד. זה עדיין הרבה יותר טוב מהצמדה לתוספת היוקר — שהיא — המצאה לפקידים בדרגות הנמוכות.

יש עוד סעיף שניתן לעגן אותו בחוזה, והוא כולו הנאה ומסור דאגה ובשר מבחינת מסי-הכנסה: נסיעות לחו"ל בתפקיד.

לא נוכל לסיים פרק זה בהילכות משכורת מבלי לברוק את גובהן (של המשכורות), או מה כמות מקבל המנהל.

ניקה, לרוב, מנהל כספים: טווח המשכורות של מנהלי הכספים נע בין 1000 דולר ל-5000 דולר. הממוצע הוא 2500 דולר.

ההטבות נעות בין 300 ל-3000 דולר, בישראל הממוצע הוא 750 דולר.

אחוז ההטבות מהמשכורת מגיע כממוצע ל-30%. השכר כולו משכורת פלוס הטבות מגיעים כממוצע ל-3300 דולר. זהו.

ואולי עוד הערה: כל מה שכתוב בפרק זה אינו חל על הבנקים, הם אינם במיסגרת הממוצע. המיסגרת קטנה עליהם.

נובשים את ספרד ומגרשים את ישראל

לכור לכם בורדאי שאני נוהג לעיין (בעיתונות זרה, ועכשיו גם תבינו למה זה חשוב. השבוע התחלתי להבין למה מתקשה ספרד ביחסיה עם ישראל.

הנה הסיפור: הערבים שוב כובשים את ספרד. אך הפעם הם חמושים בפניקסיצ'קים, לא בחרבות. ההשקעה הישירה של מדינות ערביות בספרד — שהיתה נתונה לשלטון המאורים 700 שנה לפני שגורשו מאנדלוסיה ב-1492 — החלה מאפס. לפני שמונה שנים, והגיע ל-45 מיליון דולר. מעט? למעשה הרבה יותר. סכום זה הוא כולם לעומת הסכומים שהגיעו בדרך עקיפה, באמצעות חברות בבעלות ערבית מלוכסמברג ושווייץ. רובן השקיעו במלונות ו... בנקים.

סימליו של הכיבוש החדש הוא מיסגר חדש במאואבלה — הראשון שנבנה בספרד מאז שגורשו משם הערבים. לפני כמעט 500 שנה, מסביב מצויים כמה ארמונות שרכשו בני משפחת-המלוכה הספרדית, וכמה מלונות שבהם השקיעו ממונם. בנקאים מעריכים, שההשקעה הכוללת הערבית באזור של מאואבלה מגיע לשמיאות מיליוני דולר.

לדעת מה להשיב. הספרדים זקוקים לכסף החדש כדי לשלם את חשבונות הדלק שלהם. ספרד מייבאת היום 95% מצריכת הנפט שלה מסעודיה ומכוויית. בשנה האחרונה היה לה גירעון מיסחרי עם מדינות אלה של 4 מיליארד דולר. ספרד מקיימת יחסים טובים עם המדינות הערביות. עובדה: היא המדינה היחידה מבין המדינות הנמנות עם אירגון המדינות לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח, (או-איי-סידו), שאינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם ישראל. בשנה האחרונה ניקרו בספרד 2.5 מיליון תיירים ערבים. בנקים ערביים קנו בנקים מקומיים, בעיקר בנק בשם בנקו ערבי-אספניול. בינתיים בונים מיסגר נוסף בגרנדה.

מי שיש סיכוי לישראל בספרד, ושספרד לא תפגע בנו בהיכנסה לשוק האירופי, איננו יודע על מה הוא מדבר.

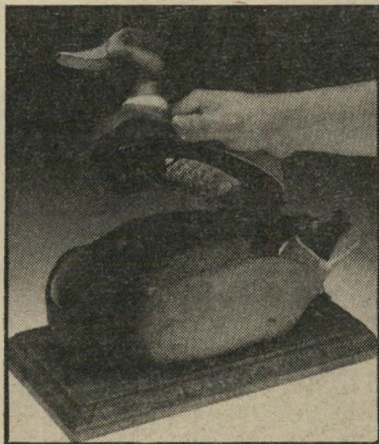
באורך 3 מטרים, המספיק כדי להוציאו — את האוזה — לכל פינות החדר, בתנאי שהחדר מספיק קטן.

זה עסק כבד: המישקל 3.5 קילו. זה עסק יקר: המחיר הוא 259 דולר. אך מה כל אלה לעומת הטלפון עצמו?

תנור סטריאופוני

מארחים הרוצים לבדר את עצמם ואת אורחיהם, ראוי שיתחילו לתור אחרי המצאה חדשה בתחום ציוד המיטבח. אחת מחברות-הבת של רשת סירס-רובק האמריקאית הוציאה לשוק תנור-פלאים על בסיס מיקרו-גל שהוא לכשעצמו מהווה שיכלול טכנולוגי, אך הוא מציע יותר, הרבה יותר. זהו התנור הרביע-מושי שכתוכו בנויה טלוויזיה ועירה וגם — שימו לב — כדי שלא ישעמם לעקרת-הבית: מערכת סטראופונית עם רשמקול (טייפ).

ועוד: את מכשר הטלוויזיה (5 אינץ') אפשר לחבר למכשיר וידאו, כדי שזה יקלוט את המתרחש בתוך התנור וישמש אחר-כך אמצעי להוכיח לשכנה איזה כישרון אפיה יש לבעלת-הבית. הווידאו יכול גם לשמש, יחד עם מצלמות במעגל סגור, כדי למנוע חריכת

טלפון בצורת אוזן

במקום צליל רגיל, קוואק, קוואק

התבשיל או העוגה. בקיצור, משהו לא נורמלי ותתפלאו גם לא יקר. כסף הכל איזה 1400 דולר.

גם כבד וגם יקר. לקינוח, אני מציע לכם אווזה, אבל לא לאכילה, אלא לדיבור. כן, גם כזה יש. אתם לא חייבים לשוחח איתו, אבל אפשר. הנה, הנה המצאה הגדולה של השבוע האחרון, המשגעת רק את חצי אמריקה ונמכרת, כמובן, ככולנו המפורסם של ניו-יורק: האמאכר-שליימר. הנה הטלפון האלקטרוני בצורת אווזה

המקרר קוואק, קוואק במקום צליל רגיל. ניתן להשיגו בגירסת חוגה או בגירסת לחיצים, כשהוא צבוע בצבעים מרהיבים, על בסיס עץ. בגופו של האוזה מתחבא לו חוט-טלפון

למה כדאי לקחת הלוואה בבנק אמריקאי

עוד משהו השכלתי מאוד. חמשת הבנקים הגדולים ביותר בארצות-הברית הם, על פי הסדר והיקף המאון, ה-1983 אלה: סיטיקורפ (134655 מיליוני דולארים); בנק אמריקה (121176); צ'ייני מנהטן של רוקפלר (81921); מניופקט שררס הנובר (64332) והאחרון — מורגן (58203 מיליוני דולארים). ברשימה המכובדת הזו נמצא בנק דיסקונט ארצות-הברית במקום ה-102 (3378) ובנק לאומי במקום ה-114 (3028).

ועוד משהו מעניין. הבנקים האמריקאיים הילוו סכומי-ענק למדינות באמריקה הלטינית. כמו לכל בנק מכובד, לחמשת הבנקים הנ"ל יש הון עצמי. מתברר שהסכומים שבנקים אלה הילוו למדינות בדרום-אמריקה הם יותר גדולים מההון העצמי שלהם. לננק הראשון ברשימה חייבים יותר מפעם וחצי מההון. לננק השני והחמישי חייבים מדינות אלה חוב בגודל הונם העצמי. לננק השלישי, של רוקפלר, חייבים בשליש יותר מכל הונם, והגדיל לעשות הבנק הרביעי, שלו חייבות מדינות באמריקה הלטינית סכום כפול מההון.

נכסי קרן-הצבי. עכשיו תשאלו: אז מה זה חשוב? זה היה כילאו שאלתם את ניסים גאון; אז מה זה חשוב שניגריה חייבת לך מאות מיליונים? הניגרים אולי יחיו-רו. מדינות דרום-אמריקה אולי, וכמעט בטוח שלא.

ועוד משהו. הלוואות אלה מופיעות במאזני הבנקים כנכסים. זה לא חשוב שהם נרובים נכסי קרן-הצבי, וכל כך למה? על פי חוק הבנקאות של ארצות-הברית, כל עוד הלווה משלם ריבית על ההלוואה, הקרן היא נכס. אבל מה שחשוב למדינה כזו, חייבת, אין כסף לשלם את הריבית? מודיעים לננק שאין ממה לשלם. ואז, הפלא ופלא, מוכן הבנק להלוות למדינה זו הלוואה נוספת, כדי שתוכל לשלם את הריבית על ההלוואה המקורית, ובספרים של הבנק יופיע החוב הישן ואחר כך גם החוב החדש. נכנס, מה שאני מנסה להסביר הוא, ש"יפויי מאזנים" עליידי בנקים הוא לא רק פטנט ישראלי.